

JAN BUCZEK

Wirusy cytopatogenne u bydła w Polsce. Badania serologiczne (doniesienie tymczasowe)

Katedra Mikrobiologii Wydziału Weterynarii WSR w Lublinie
Kierownik: prof. dr T. JASTRZĘBSKI

Wirusowe choroby enzootyczne narządu oddechowego i przewodu pokarmowego bydła i cieląt często przebiegają wśród podobnych objawów klinicznych i nie zostały, jak dotychczas w Polsce, dokładnie przebadane, pomimo że badania mające na celu określenie etiologii tych schorzeń, mają zasadnicze znaczenie dla opracowania skutecznej profilaktyki.

Celem niniejszej pracy jest próba określenia przy pomocy badań serologicznych zakresu występowania wśród bydła i cieląt, cytopatogennych warunkowo chorobotwórczych wirusów, stwierdzanych w innych krajach lub wyosobnionych przez autora w Polsce.

Materiał i metody

Surowice. Badano surowice bydła oraz cieląt zdrowych i chorych z różnych województw Polski.

Wirusy. Zastosowano: 1) wirus biegunki bydła (VD), 2) wirus parainfluenzy bydła 3 (PI3) — oba otrzymane ze Szwecji (Dinter), 3) wirus otętu i zakaźnego zapalenia jamy nosowej i tchawicy bydła (IBR) otrzymany z Czechosłowacji, 4) enterowirusy bydła Za1 i M22386 izolowane w kraju przez autora, 5) wirus z grupy ospy Kr 215 izolowany przez autora od bydła.

Metody. Badania w kierunku IBR, VD, Za1, M22386, Kr 215 wykonano przy pomocy odczynu seroneutralizacji na hodowlach komórek nerek cieląt. Badania w kierunku PI3 — przy pomocy odczynu hamowania hemaglutynacji.

Wyniki i omówienie

Jak wynika z tab. 1 największy % wyników dodatnich (66%) wykazano dla szeroko rozprzestrzenionego na całym świecie, wywołującego u bydła enzootyczne zapalenie płuc, wirusa pa-

Tab. 1

wirus	ilość badanych surowic	% wyników dodatn.
IBR	160	0,6
VD	80	40
Za1	123	34
M22386	49	44
Kr215	80	0
PI3	181	66

rainfluenzy — PI3. Wysoki % wyników dodatnich wykazano także dla drugiego z chorobotwórczych dla bydła wirusów, a mianowicie VD (40%). Wirus ten jest także często stwierdzany w innych krajach. Wywołuje on chorobę błon śluzowych (mucosal disease) i biegunkę bydła.

Badania z wirusem IBR wywołującym między innymi zakaźne zapalenie jamy nosowej i tchawicy oraz otętu, doprowadziły do wykrycia przeciwciał tylko w 1 przypadku. Badana surowica pochodziła od krwi importowanej z Szwajcarii. Zgadnienie to będzie przedmiotem dalszych badań. Przeprowadzone próby wykazały również duży % surowic pozytywnych dla enterowirusów Za1 i M22386. Wirusy te są przedstawicielami dwóch różnych serotypów enterowirusów bydła. Izolowano je od cieląt chorych (zapalenie płuc, biegunka) i klinicznie zdrowych. Szerokie rozpowszechnienie przeciwciał dla tych enterowirusów wskazuje na częste zakażenie bydła tymi zarazkami w warunkach naturalnych. Całkowity brak przeciwciał dla SN krajowego wirusa z grupy pox — Kr215 zdaje się wskazywać na sporadyczność zakażeń tego rodzaju u bydła w Polsce, lub niską immunogenność zarazka i będzie przedmiotem dalszych badań.

Adres autora: dr Jan Buczek, Lublin, ul. Akademicka 11.

DOLNIKOW J. J.: Węglan miedzi przy monieziocie owiec. (Uglekislaja med'pri monieziocie owiec). Wietierinaria, Moskwa, 44, 3, 49—50; 1968.

Węglan miedzi jest tanim i ogólnie dostępnym środkiem nadającym się do grupowej dehelmintyzacji jagniąt i owiec przy monieziocie. Przy systematycznym stosowaniu przez 3—4 lata węglanu miedzi doprowadza do zlikwidowania inwazji Moniezia u owiec. Autor podaje 3 metody:

1) jagnięta ponad 3-miesięczne, a w razie potrzeby i starsze, otrzymują okresowo mieszankę węglanu miedzi z srutą zbożową. Dla jagniąt w wieku 3—12 mies. dawka paszy na 1 karmienie zawiera 1,0—1,5 g węglanu miedzi oraz 70—100 g makuchu, a dla owcy 1,5—2 g CuCO_3 oraz 100—1500 g makuchu. Lek podawano 2 razy w odstępie co 24 godz. W celach profilaktycznych jagniętom podaje się go po raz pierwszy w 25—30 dni po wyjściu na pastwisko, a potem co 10—20 dni.

Wykazano, że jednokrotna dawka toksyczna dla owiec wynosi 500 mg/kg, a lecznicza 50 mg/kg (1,15 g dla jagnięcia, a 1,5—2 g dla owcy na 1 karmienie).

2) Od 15—20 dnia po wyjściu na pastwisko owce otrzymują przez 2—3 mies. 5% dodatek węglanu miedzi do soli kuchennej,

3) Od 15—20 dnia po wyjściu na pastwisko owce otrzymują przez 2—3 tygodnie mieloną sól z dodatkiem 10% CuCO_3 ; następnie robi się 15—20 dniową przerwę i leczenie powtarza.

Stosowanie wg metody 2 i 3 jest nieszkodliwe, do kumulacji miedzi w narządach i mięśniach nie dochodzi. Mięso zwierząt można skierować do spożycia bez ograniczeń. W gospodarstwach gdzie CuCO_3 stosowano przez 5—7 lat, obserwowano chroniczne zatrucia owiec solami miedzi.

T. J.